

Habakuk 3:17-18

“Alhoewel de vijgeboom niet bloeien zal, en geen vrucht aan den wijnstok zijn zal, dat het werk des olijfbooms liegen zal, en de velden geen spijs voortbrengen; dat men de kudde uit de kooi afscheuren zal, en dat er geen rund in de stallen wezen zal; Zo zal ik nochtans in den Heere van vreugde opspringen, ik zal mij verheugen in den God mijns heils.”

Habakuk 1 zijn verdriet 2 zijn vreugde 3 zijn verwachting

Gemeente,

1 zijn verdriet

Je zou het maar meemaken. Dat de vijgenboom niet bloeit, de wijnstok geen druiven geeft en de olijfboom geen olijven draagt. Wij zouden denken: och, is dat zo erg, zonder druiven en vijgen en olijven kan ik ook best leven. Maar in Israel in die tijd. De wijnstok en de vijgenboom waren het symbool voor huiselijk geluk, voor levensgeluk. Als je gezond was en er was harmonie in het huwelijk en gezin dan zat je onder de wijnstok en de vijgenboom. Als die niet bloeien en geen vrucht geven dan betekent: je huiselijk geluk is ingestort. Je huwelijk is uit elkaar gegroeid, misschien wel uit elkaar gevallen. Je gezin is verdeeld: één van de kinderen komt niet meer thuis. Een zoon is verslaafd, een dochter heeft een vriend die je echt niet ziet zitten. Je kreeg uitslag van ziekte: ms of een tumor. Je levensgeluk is ingestort. En dat onverwachts: de olijfboom ligt. Het leek heel wat te worden, je verwachtte er veel van, maar het komt heel anders uit. Plotseling overlijdt een geliefde.

En de kudde is uit de kooi weg en er staat geen rund in de stal. Dat kunnen we wel begrijpen als we aan onze veehouders denken. En de veeteelt was dé bron van inkomsten in Oud Israel. Daar leefde men van, dat was de werkgelegenheid, dat was de bron van inkomsten. De motor van de economie. Als bij ons heel de bouwsector onderuit gaat en heel de ict sector inploft. Werkloosheid, nauwelijks inkomen, schreeuwend hoge prijzen in de winkels, hongersnood.

En Israel voelde in al deze dingen ook iets van Gods vloek, Gods oordeel. Het volk als geheel was beloofd dat God hen zou zegenen bij het dienen van Hem, maar anders zou het volk geplaagd worden met tekenen van Zijn vloek.

Je zou het maar meemaken, meegemaakt hebben de afgelopen tijd of in je leven. Geen werk, geen levensvulling voor je gevoel, nauwelijks eten kunnen kopen, elk euro drie keer moeten omdraaien

voor je hem uitgeeft. Spanning in je huwelijk en in je gezin. Verlaten, in de steek gelaten. Ziekte, overlijden. Als je dat meemaakt. En als het daarin voelt alsof God Zich verbergt. Niet te vinden is. Toorn.

Als je dat meemaakt..... Meegemaakt hebt. Wat een vragen misschien.

Laten we eerst ook zeggen: als je dat niet meegemaakt hebt. Er zijn er die kunnen zeggen, eigenlijk heb ik hier de afgelopen tijd niets van meegemaakt. Dat is allemaal me bespaard gebleven. Wat een wonder! Wat een vragen? Of niet. Beleven we dat ook als bijzonder? Hoe makkelijk wordt dat niet gewoon. Elke dag gezond, en werk, en genoeg kunnen aanschaffen, en gezellig bij elkaar in huis. Wat een wonder! Ja, dat is een wonder. Dat geeft vragen: Hoe kan dat? Hoe is dat mogelijk?

Toen in 2001, 11 september, de twee vliegtuigen zich in de Twin Towers boorden en 3000 Amerikanen om het leven kwamen. Toen schreef daarna John Gerstner, een Amerikaan een boekje. Waar was God op 11 september? En hij schrijft daarin. De vraag is niet: waarom stierven er 3000 Amerikanen bij de ramp op 11 september. De vraag is: waarom stierven al die andere Amerikanen niet? Het wonder is niet: hoe is het mogelijk dat 3000 mensenlevens werden genomen in één keer, maar het wonder is: hoe is het mogelijk dat al de levens van alle andere Amerikanen niet werden genomen? Waren die beter? Hadden die het niet verdiend?

Als we zulke dingen niet hebben meegemaakt: wat een wonder, wat een vragen. Vooral als je let op de Heere Jezus: de Rechtvaardige. Zou dat geen dankdag zijn? Heere Jezus, U hing zonder kleren, eten, drinken, vrienden aan het kruis, en hoe is het mogelijk: ik had kleren, eten, drinken, vrienden om me heen in huis. Heere Jezus, U kreeg lijden, pijn, verlaten. En hoe is het mogelijk, ik niet? Dan worden weldaden echte zegeningen.

Maar als je het wel meemaakte. Geen werk, of ziekte, of uiteenvallen van relaties, of overlijden. Wat voel je dan een pijn, een verdriet. Habakuk ook. Die was ook mens. En mens zijn betekent dat de HEERE weet wat van Zijn maaksel is te wachten. Dat je huult en kermt. Dat je pijn voelt en ontzetting. Verdriet voelt en verwonding. Ook de hoogste kinderen van God, Jeremia, Job, Habakuk, ze hebben gekermd, gehuild. Misschien wel net zo diep als u en jij. Ze hebben geroepen, geschreeuwd, misschien wel net zo dringend als u. Ze werden ook verzocht tot moedeloosheid, tot opstandigheid, tot wegzinken in wanhoop, misschien wel net zo diep als u.

Maar in dit alles hebben wij een Hogepriester Die kan medelijden hebben met onze zwakheden, Eén Die in alle dingen net als wij is verzocht geweest doch zonder zonde. Eén Die ons kan aanvoelen en te hulp komen ter bekwamer tijd! Jezus Christus. Vraag Hem erbij te zijn, erin te zijn, naast u te zijn. Middenin uw/jouw verdriet.

2 zijn vreugde

Maar tegelijk hoor ik Habakuk nog wat anders zeggen. Dit: zo zal ik nochtans in de HEERE van vreugde opspringen! Nochtans. Dat betekent niet: in plaats van. Alsof de pijn en het verdriet over al die dingen weg is, maar het betekent: daartegenover. En toch. En ook.

Daarom zal ik nochtans van vreugde opspringen. Habakuk zegt dus niet: ik zal opspringen van vreugde want er zijn toch nog wel enkele lichtpuntjes nu. Er is nog dit, er is nog dat, het had nog erger gekund. Dat kan heel goed zijn om dat te bedenken. Maar ja, als die lichtpuntjes ook nog wegvallen. Maar al zou er geen enkele lichtpuntje meer zijn, dan nog en dan toch: in de God van mijn heil.

Let erop dat er niet staat: in het heil van mijn God. Maar: in de God van mijn heil. Allereerst in God. De HEERE. Dat is de God, Die Zijn belofte houdt. De God, Die heeft gezegd tot Abraham: Ik zal u tot een God zijn. En die daar zo trouw aan was, dat Hij daaraan heeft vastgehouden, zelfs toen niets anders daarvoor kon zorgen dan het geven van Zijn Eigen Zoon. De dood van Zijn Zoon. Alzo lief heeft God de wereld gehad. Zó lief.

De God van mijn heil. Dat is om Jezus wil de Vader, Die mij verloor en mij van alle goed verzorgt en alle kwaad ten beste keert. Dat is de Zoon Die mij van de satan en van alle schuld verlost. Dat is God de Heilige Geest, Die van dood levend maakt, in mij werkt en woont en eeuwig bij mij blijft. Dat is de God, Die mijn lichaam en mijn ziel voor Zijn rekening neemt, Die voor nu en voor eeuwig zaligheid is en geeft.

Deze God is verkondigd, mocht in hervormd Waarder gepredikt worden. Zijn Woord en sacrament werd bediend. God heeft het ons gegeven en gelaten. Of de stal leeg was of vol, of het huwelijk goed liep of niet, of er harmonie was met de kinderen of niet, toen ik gezond was en toen ik ziek was, toen we samen waren, toen ik alleen kwam. Maar wat er ook veranderde: het Woord van mijn God bleef. Dat is dank waard.

En wie is deze God voor u en jou geworden? Hij kwam in Christus, Hij bood Zijn heil als Vader en Zoon en Heilige Geest aan. Zijn we de Zijne geworden? Hebben we leren roepen: o, wees mijn God?

Dan heb ik alles, dan heb ik genoeg. Genoeg voor leven en sterven. Want wat baat het mij anders: volle stallen en volle voorraden, huwelijksgeluk en levensgeluk, gezondheid en samenzijn. Wat baat het me als ik de wereld win, maar mijn ziel verlies?

Hebben we God tot onze God begeerd? En wat zegt onze tekst er nu van? Van vreugde opspringen in de HEERE, verheugen in de God van mijn heil. In. Dat woordje geeft aan: in verbondenheid met, in gemeenschap met. In de omgang met Hem. De gaat altijd twee kanten op: die is van Hem naar mij toe. Hij zendt Zijn liefde, Zijn vrede, Zijn troost. Door Zijn Woord, aan Zijn tafel, in gebed. En ik zend signalen naar Hem: mijn nood, mijn pijn, mijn schuld, mijn verlangen, mijn wederliefde. In de HEERE. de omgang met Hem. En in Hem verheug ik me. In die gemeenschap met Hem beleef ik vreugde in Hem. Ontvang ik blijdschap. Ik weid in Zijn verkiezing, verzoening, voorzienigheid, verlossing, verzegeling, erfenis. En ik verheug me. Nochtans. Mijn omstandigheden geven verdriet, mijn God geeft mij vreugde.

Dan is de vreugde er naar de mate dat er gemeenschap met Hem is. Die vreugde is als een lamp die met een snoer vastzit in het stopcontact en verbonden is met de centrale. Kijk, als dat snoer rafelt en heel dun is, dan geeft die lamp niet veel licht, dan flakkert dat licht. Maar als dat snoer dik en hecht is dan geeft die lamp licht, vast en constant. Als de draad van de omgang met de HEERE rafelt en dun is, dan kan er zal er niet veel vreugde in Hem zijn. Wie de omgang met de HEERE verwaarloost en erbij in laat schieten, die kan geen vreugde in de HEERE vinden en ervaren. Maar wie die omgang beoefenen mag, echt dagelijks, elke dag weer, elke morgen elke avond die ontvangt vreugde in de HEERE. Diens lamp geeft helder licht.

Guido de Bres kwam in de gevangenis terecht. In Valenciennes. Hij was 45 jaar. Was 7 jaar getrouwd geweest en had met zijn vrouw 5 kinderen gekregen. En op 31 mei 1567 word hij opgehangen aan de galg. In de gevangenis schrijft hij een brief aan zijn vrouw: "ik ben verheugd, mijn hart is opgewekt, mij ontbreekt niets." Aan zijn moeder: "Wie ben ik dat mij deze eer geschonken word? Ik en verrukt over de hemel als ik deze dingen beschouw. Jezus zegt: Ik ken uw armoede en moeite, maar gij zijt rijk. Mijn hart springt in mijn binnenste op als deze woorden in mijn hart klinken." En als hem word gemeld dat het vonnis is uitgesproken van de dood door ophanging, dan zegt hij: "ik verheug mij vanwege de genade die meer en meer in mij toeneemt. Ik word van minuut tot minuut gesterkt in mijn binnenste. Ik ga in de hemel maaien wat op aarde gezaaid heb. Mij dunkt dat mijn geest vleugels heeft om naar de hemel te vliegen, daar ik heden genodigd ben ter bruiloft van mijn Heere, de Zoon van God."

Ik zie mijn leven pas in het juiste perspectief als ik niet let op wat ik meemaak tussen bid- en dankdag, maar op wat God belooft aan die Hem kennen. Als ik niet let op het nu, maar op wat wacht. Niet alleen let op de omstandigheden, maar vooral op mijn God. Want anders heb je er genoeg aan: dan denk je: het gaat prima, ik voel me gelukkig en gezegende met mijn werk en gezin en gezondheid, ik voel me prima. En heb geen God en geen heil nodig. Of dan zink je weg. Zink je weg in wanhoop en verdriet. Let maar op Job in de middelste hoofdstukken van zijn boek. Hoe hij zijn God verwijt en zijn geboortedag vervloekt.

Maar er is meer!

3 zijn verwachting

Dan gaan we zien hoe Habakuk dat beschrijft. En wanneer Habakuk leefde en wat hij heeft geschreven. Habakuk leeft weer 50 jaar na Nahum. In Juda, het tweestammenrijk. Koning Hizkia is gestorven, daarna kwam Manasse, toen Amon en toen Josia. Josia de man van de grote reformatie van de godsdienst in Israel. Maar vlak na zijn dood is daar onder het volk nauwelijks meer iets van te merken. Het is dan 620-615 voor Christus. Het is voor de vromen verschrikkelijk om in Juda te leven. Hoofdstuk 1:1-4. Er is ongerechtigheid in het land, kwelling. Verwoesting, geweld en twist. De wet wordt vertrapt, het recht met voeten getreden, de goddeloze beangstigt de rechtvaardige. Veelal onder invloed van Assyrie, de wereldmacht. Ik zie heel goed dat het in Nederland ook de verkeerde kant op gaat. Gods wet en recht wordt aan de kant gezet, met christenen wordt minder rekening gehouden. Maar ik geloof dat het in Habakuks dagen nog veel erger was. En wie zal zeggen hoe het in Nederland wordt.

En Habakuk heeft eronder geschreeuwd en geroepen. Al die goddeloosheid, al die zonden, al die miskenning van God. U ook, jij ook? Een ware christen zou die niet een open zenuw hebben voor de eer van God in de samenleving? Mijn opleiding, mijn school, mijn werk, mijn gezondheid is één ding, maar Gods eer in ons land is een nog gevoeliger zenuw. Als Zijn Naam niet geheiligd wordt.... Dan kreunt mijn ziel, dan kermt mijn gebed het uit tot God. HEERE, doe iets, maak er een einde aan.

Nou, en dat zal God doen. Dat ziet Habakuk, dat verkondigt God hem. Hoofdstuk 1:5-11. De Chaldeen zullen komen, de Babyloniers. En die zullen huishouden, verschrikkelijk. Geweld, verwoesting, verkrachting, moord en plundering aan de orde van de dag. En dan weet Habakuk het ook niet meer: HEERE, dit is nog veel erger! Hoofdstuk

1:12-17. Babel is nog erger dan Assyrie, nog erger dan wat er al was in Juda aan goddeloosheid. Dit had ik niet bedoeld toen ik U bad om op te treden. Herkenbaar?

Kan dat ook niet in West Europa zo zijn? Toen in Parijs in Bataclan de aanslag van IS plaatsvond. Toen speelde in Bataclan een heavy metal band die ronduit zong van en voor de duivel. Vreselijk. Popmuziek van de ergste soort. En onze jongeren weten nog hoe erg dat is. Ik hoop niet dat dat inmiddels weggezaakt is. En toen maakte God daar een eind aan....door die aanslag van IS. Dood en verderf werd gezaaid. Nog erger! God maakt aan het éne erge een eind door iets nog ergers toe te laten slaan. Als de eer van God je lief is, bid je nog meer dan voorheen. Heere, wat vreselijk. Heere, doe iets. Heere, toon Uw heerlijkheid. Want dit is nog erger.

Als je in deze tijd leeft van het wereldgebeuren, word je toch onophoudelijk gedreven tot gebed of niet? Of leeft u als christen en ziet en hoort alles aan wat er gebeurt. Maar zolang mijn leven er geen last van heeft raakt het me eigenlijk niet.

En dan laat God Habakuk zien hoe Hij werken zal. Babel zal ook weer omvergestoten worden. Babel zal het laatste woord niet hebben. Het laatste woord is aan God, Die Zijn rijk doet komen, hoofdstuk 2. Babel zal niet eeuwig heersen. Dat zal God, de HEERE. En het geloof van de rechtvaardige mag daarop wachten. Dat tenslotte alle machten worden verslagen en dat Koning Jezus zal regeren en God zal zijn alles en in allen. Daar gaat het heen. Door misschien nog ergere verschrikkingen heen, maar dat is het einddoel.

En dat stelt mijn leven in een kader. Het kader van God, Die op weg is naar Zijn Koninkrijk. En daarom zingt Habakuk: nochtans zal ik van vreugde opspringen. Het einde zal goed zijn. Als ik mijn leven zie in dat verband. Mijn leven met alles wat daarin gebeurt en gebeurd is. Dat staat in dat grote verband dat God Zijn rijk zal doen komen. Dat het einde is een Koninkrijk waar God zal zijn alles en in allen. Door alles heen. Wat verschrikt en pijn doet. Maar God zal triomferen en verlossen van alle zonde en ellende.

En die kant kan het wel eens opgaan. Kijk, Habakuk zegt in onze tekst ook: dat het zal gebeuren. Hij heeft Gods profetie gehoord. Hij weet dat God door oordelen heen Zijn rijk zal doen komen. Daarom zegt hij : alhoewel de vijgenboom niet bloeien zal... enz. En wie het boek Openbaringen leest die krijgt de gedachte: als de bazuinen klinken, de schalen worden uitgegoten, de engelen komen, dan nemen de plagen op de wereld toe en waarom zou Nederland daar een uitzondering op zijn? Dan neemt de vervolging toe en waarom zou dat niet in Nederland

komen? Als dat in ons land zal komen en ons leven zal instorten en onze economie zal lamgelegd worden, dan zal ik nochtans van vreugde opspringen.

Het schip van Zijn rijk, denk aan zondagavond, is door de golven heen en de branding heen op weg naar deze aarde. Zijn rijk komt! Jezus komt! God zal zijn alles en in allen. Habakuk tilt ons boven dankdag uit. Belangrijker dan de vraag: hoe ging het met mij, met ons, is de vraag: hoe ging het met Gods Koninkrijk? Is dat naderbij gekomen? Zijn er tekenen der tijden vervuld? Bekering van Israel, volkeren met het Evangelie bereikt. En ook: rampen over de wereld, toegenomen weeën?

Dan is er verlangen. En er spreekt verlangen uit. Totdat, Calvijn bad vaak: totdat wij eindelijk. Eindelijk Uw rijk mogen zien, eindelijk onszelf U volkomen onderwerpen, eindelijk de strijd te boven zullen zijn, eindelijk satan niet meer aan zal vallen. Eindelijk God alles en in allen. Heere Jezus, kom, kom haastig bidt de Geest, bidt de bruid. Dan mag ik U zien in uw schoonheid, de Koning zien. Borg, Middelaar, Bruidegom.

Worstelend voor allen die Hem nog niet kennen. En tegelijk trekken dan dat touw. En als Gods rijk komt, en Hij Zijn oordeel heeft voltrokken, dan zingt de hemel, juicht de hemel, dus al de zaligen: rechtvaardig en heilig zijt Gij HEERE in al uw werken en oordelen. Halleluja. Dan wel, dan volkomen. Al Uw vijanden zijn vergaan en ten onder gebracht. Gij zijt nu alles en in allen. Uw rijk is volmaakt.

Stel je voor: je bent allen maar bezig om aards goed te verzamelen. Temidden van al deze belangen ben je alleen maar bezig voor je genot. Blij met beetje voorspoed. Verdrietig als het wat tegenzit. Terwijl Gods rijk aanstaande is. Terwijl Zijn rijk komt! Je wordt straks overvallen door Zijn komst en Zijn gericht.

Mijn voeten zijn als die der hinden. Als een hinde: spoedend naar voren toe, naar de volle heerlijkheid, naar het ontbonden worden en met Christus te zijn. Over alle bezwaren heen. Naar de dag van de wederkomst, van Gods bruiloft, van mijn verlossing. Van het hemels Kanaan, waar alle vijgenbomen bloeien, olijfbomen opbrengst geven, wijnstokken vrucht dragen, velden vol staan, kooien en stallen vol zijn onder de gunst van de HEERE. Geen zorg, geen moeite, geen rouw, geen leed, alles vol van God. Ernaar spoeden als een hinde.

Hij doet mij treden op mijn hoogten. En vanaf de hoogte heb ik uitzicht. Uitzicht op het Koninkrijk dat komt, op het nieuw Jeruzalem.

Ja, zegt u, ja.....maar ik ben geen hinde die zo snel de machten ontkomt, die zich spoedt met verlangen naar de Heere en Zijn bruiloft. Ik ben eerder een slak zo traag of een vogel met een lamgeslagen

vleugel. Zo weinig vaart en spoeden. Ik sta niet zo hoog dat ik voor satan onbereikbaar ben en uitzicht heb op Kanaan. Ik zit vaker in de put en dan zie ik niks, en dan kan de satan zo bij mij.

Hoor eens wat Habakuk zegt: de HEERE Heere is mijn Sterkte Hij zal maken, Hij doet mij treden. Habakuk heeft het ook niet van zichzelf, gelukkig niet. Hij heeft het van die HEERE, die nog Dezelfde is. Die slakken tot hinden maakt, in de put zitters op hoogten stelt. Hij is mijn Sterkte. Het koord in de put om vast te grijpen. Kom tot Hem: HEERE ik ben zo traag, zo vatbaar voor de boze en boze gedachten krachten. Ik ben zo vaak het zicht kwijt. Maar Gij zijt de Sterkte en Gij maakt voeten als der hinden en doet treden op hoogten. Hebt u werk voor Hem, hebt u nood voor Hem? Hij zal.....

Amen